

Особливості ефективного управління житлово-комунальним господарством

В.В. ШЕВЧУК

*Харківська національна академія міського господарства
61002 Україна, м. Харків, вул. Революція, 12
violettamy@gala.net*

Державне управління житлово-комунальним господарством здійснюється з урахуванням загальнодержавних інтересів, інтересів регіонів та місцевого самоврядування. Відповідні органи реалізують свої функції переважно шляхом координаційних, дозвільних, контрольно-наглядових повноважень. Слід урахувати також те, що в управлінні житлово-комунальним господарством переплітаються інтереси не тільки органів, які безпосередньо вирішують ці питання, а й інших суб'єктів – комунальні підприємства і споживачі житлово-комунальних послуг: житлово-комунальне господарство здебільшого передано в підпорядкування місцевим ланкам виконавчої системи та системи самоуправління.

У регіонах України склалися різні схеми адміністративного управління галуззю, починаючи від жорсткої вертикальної схеми управління та фінансування в межах регіону і закінчуючи ситуацією, коли місцеві утворення повністю самостійні в питаннях житлово-комунального господарства. Істотно різняться підходи до управління галуззю і на рівні місцевих утворень: в одних випадках переважають адміністративні початки (Харків, Суми), в інших - ставка робиться на розвиток ринкових відносин (Донецьк, Євпаторія).

Особливістю управління житлово-комунальним господарством є те, що значні повноваження по управлінню цією галуззю мають місцеві органи виконавчої влади й органи місцевого самоврядування, які, в свою чергу, приймають регіональні програми розвитку підприємств галузі та організують їх виконання. Слід відзначити, що поступово, в міру продовження економічних реформ, здійснюватиметься перерозподіл функцій між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами,

установами й організаціями в сфері будівництва, реконструкції та утримання житла з метою їх децентралізації.

Галузь житлово-комунального господарства пройшла тривалий шлях еволюції і на сьогоднішній день являє собою складний економічний комплекс; вітчизняний та зарубіжний досвід демонструє, що сталий розвиток житлово-комунального господарства можливо тільки при консолідації зусиль владних структур, приватного бізнесу і споживачів. Сучасний стан економіки в сфері ЖКГ є наслідком великої кількості факторів, а тому для вирішення існуючого комплексу проблем необхідна розробка складної комплексної програми заходів, яка охоплює всю вертикаль влади.

Ефективне управління діяльністю житлово-комунальних підприємств буде залежати від розмежування та впорядкування функції різних рівнів виконавчої влади, підприємств виробників і постачальників, а також споживачів житлово-комунальних послуг, створенні виробничої та інвестиційної програм, формуванні та встановленні тарифів, як засобу фінансового забезпечення цих програм, запровадження моніторингу діяльності підприємств, що дасть можливість органам місцевого самоврядування реалізувати свої повноваження із забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами.

Програма реформування ЖКГ не може і не повинна обмежуватись сферою перерозподілу, реорганізації адміністративної структури управління та вдосконаленням нормативно-законодавчої бази. Потрібні докорінні зміни в матеріально-технічному оснащенні підприємств ЖКГ.